

GRAN ANGULAR

La MAT torna a xocar amb el territori

El projecte d'una línia de molt alta tensió al Pallars Jussà aixeca el rebuig del territori, que torna a sentir-se menystingut

JORDI GARRIGA
BARCELONA

La línia de 400 kV Peñalba-Montsó-Isona exposa, un cop més, que les necessitats de la planificació energètica estatal no barregen amb la visió de desenvolupament que hi ha al territori. En plena canícula estival, unes estaques plantades en indrets del Pallars Jussà advertien que Red Eléctrica de España (REE) havia engegat les tasques de l'estudi d'impacte ambiental i l'avantprojecte.

Josep Castells, alcalde d'un dels municipis pallaresos afectats, Castell de Mur, sintetitza la contestació social així: "No haurien de patir que una MAT travessi el Pallars Jussà, ja estem prou electrificats, amb set línies d'alta tensió ubicades al territori, una de les quals ja és una MAT". Amb perspectiva històrica, Castells recorda que "el Pallars ja ha estat prou solidari en la electrificació del país, amb infraestructures com la central de Cabdella o els pantans de Sant Antoni i Cellers".

La comarca tem que la instal·lació d'una infraestructura d'aquesta mena contribueixi a despoblar un territori que darrement ha fet esforços per recuperar els censos demogràfics: "S'han repoblat moltes poblacions amb nou vinguts, amb casos com el de Vilamolat, que ha passat d'estar despoblat a tenir 25 habitants, gràcies al teletreball, i ara potser marxarien". També hi ha hagut actuacions en la recuperació del patrimoni, que s'han traduït en la vinguda d'un bon nombre de turistes, que ara podrien deixar de trobar-li la gràcia a un territori "guarnit" amb una línia de 400 kV, segons Castells.

Lluís Pinós, delegat de REE a Catalunya, puntualitza que una infraestructura d'aquestes dimensions es planifica "tot pensant en el que pot passar en el futur, prevenint l'evolució de la demanda elèctrica, perquè no ens podem permetre col·lapses de cap mena". D'una banda, hi ha el desig de reforçar la interconnexió entre Aragó i Catalunya, ja que en l'actual situació, amb una conne-

Imatge d'un tram de la línia per on passarà la MAT. DAVID MORÁN

xió principal a la vall de l'Ebre, "aquesta se satura", com diu Pinós. Un segon objectiu és estar preparats per a l'evacuació dels projectes d'energia eòlica que es volen construir aviat a Osca i de l'energia generada en l'ampliació de la central de bombatge de Moralets (Alta Ribagorça), que ha de passar de 200 a 400 MW de potència. Tot i que en el projecte també s'ha pensat a reforçar la xarxa de distribució a la zona, el projecte té més abast, com explica Pinós: "És una MAT pensada també per a l'àrea metropolitana. La seguretat global que busquem és per Lleida, Osca i l'àrea metropolitana". Una altra aplicació de

la MAT seran l'alimentació del tren d'alta velocitat, que de Saragossa a Lleida està alimentada només per una única línia de 400 kV, i cobrir energèticament el desenvolupament industrial de Montsó. Pinós, que pensa que aquest avantprojecte pot quedar enllestit abans de finals d'any, ha explicat que abans de ser sotmès a informació pública, serà presentat davant els alcaldes de la zona, perquè hi diguin la seva en el disseny del traçat definitiu. Precisament, l'opacitat ha creat molt mala maror al Pallars Jussà, com diu Xavier Pont, president del Consell Comarcal: "No estem d'acord amb la política de fets

consumats, i, tot partint del fet que no hi creiem, en aquesta MAT, volem que el territori participi en la discussió de com s'implanta. No és pas una qüestió menor a una terra en què s'ha treballat molt en la recuperació de senders o en la protecció de zones de cria d'aus, que la MAT vol travessar". Si no s'assoleix l'entesa, els opositors a la línia no descarten emprendre accions legals contra REE, pel que consideren invasió de finques sense avisar o la possible violació d'àrees de protecció d'aus.

És des de la Plataforma l'Autopista Elèctrica Montsó-Isona, que es confegeix un discurs energètic alternatiu. Com explica un dels seus membres, Armand Simón: "Connexions elèctriques com aquesta són necessàries en aquest model econòmic, que segueix una lògica irracional". Afegeix que "la MAT no és per millorar el servei, sinó per especular amb el preu del kW. Diuen que cal

Si no s'acosten posicions, els opositors podrien anar als tribunals

alimentar l'AVE, i el nostre tren de la Pobla encara va amb gasoil".

Per a Jordi Dolader, expert del Col·legi d'Enginyers de Catalunya, «a les comarques de Girona es va obrir la capsa de Pandora, i ara ningú vol MAT, ni altres infraestructures. Cal tenir en compte que aquesta línia ja ha estat discutida al Parlament espanyol, regulada, per tant, democràticament". Considera que en la fase de l'avantprojecte es poden fer les al·legacions que calgui per fer més digerible, si això és possible, el projecte al Pallars.

Estatut d'Autonomia

OPINIÓ

Santiago Niño Becerra

Contra què es va manifestar la població catalana el 10 de juliol passat? El procés de l'Estatut ha estat molt llarg. Em centro exclusivament en l'aspecte econòmic. Cal tenir clar que el text aprovat el juny del 2006 no és el que va ser aprovat en el Parlament de Catalunya. Diferències? Fonamentalment

una, però és la clau de tot el text confirmat aquí, del motiu del rebuig a Madrid i de la recent sentència del Tribunal Constitucional: amb el text original es procedia a la creació d'una agència tributària de Catalunya que recaptava tots els tributs no locals satisfets en sol català, i es procedia, posteriorment, a ingressar en l'Agència central la contribució catalana a les despeses generals d'Espanya, així com l'aportació a un dels conceptes més plàstics que hagin sobre la faç de la Terra: 'solidaritat'.

En el text que amb tantíssima il·lusió va aprovar el poble de Catalunya havia desaparegut tota

referència a aquesta agència tributària catalana i a aquesta certa autonomia financera. Bé, doncs, aquest text ja retallat que va votar i va aprovar el poble català és el que ara es pretén retallar. La pregunta ara és: què amaga la famosa sentència del Constitucional? La resposta és molt curta: pasta. Una de les eines que a Catalunya es van utilitzar per elaborar el text 'd'aquí' van ser les balances fiscals de les CA, un instrument del qual llavors es va parlar molt, encara que tot eren previsions, fins que al llarg del 2008 van ser elaborades per un servei d'estudis i publicades i acceptades amb major o menor èmfasi. Bé, i què diuen aquestes

balances fiscals? Doncs que Catalunya té un dèficit fiscal del 8,70% del seu PIB amb la resta de CA que reben i que, per exemple, Extremadura té un superàvit del 17,78%, Astúries del 14,33% o Andalusia del 4,53%. Dotze regions tenen superàvit i set tenen dèficit. L'origen d'aquesta situació la té la llei mare que regula el finançament regional: la LOFCA de 1980. La qüestió és que aquesta llei no va néixer buscant el creixement econòmic de totes les regions, sinó l'acostament de les més pobres a la renda mitjana d'Espanya. Per acabar, una frase d'una autoritat en finançament regional: el Dr. Antoni Castells, catedràtic d'hisenda pública i

conseller d'Economia de la Generalitat, una frase que va pronunciar el 2007, en la inauguració del curs d'Estiu de la Universitat Internacional Menéndez Pelayo sobre finançament de les CA: "Si el més important és la igualtat, la cohesió i la solidaritat, llavors no fan falta les comunitats autònomes, n'hi ha prou amb un model d'Estat unitari". Ara se'ns diu que hem de retornar 691 milions per bestretes rebudes el 2008 a compte d'una recaptació fiscal que no s'ha produït.

Catedràtic d'estructura econòmica. IQS-URLL